

HERo

ДаткАйым

Funded by
the European Union

ДаткАйым < Гендердик теңчиликке жаңыча жетишүү
Продвигаем гендерное равенство по-новому

HERo – New narratives towards a gender equal society

Гендердик мүнөздөгү редакциялык саясат

Журналистикада ким көбүрөөк?

Эгерде журналистикада аялдар көп болсо, эмне үчүн гендердик сезимтал материалдар аз ?

Эмне үчүн журналистикада гендердик сезимтал материалдар аз?

Алар вакуумда жашашпайт – алардын дүйнөнүн сүрөтүн түзгөн коом бар.

Компетенттүүлүк жетишсиз.

Кесиптик деформация. Убакыттын өтүшү менен журналисттердин сезимталдыгы төмөндөйт.

Кантип жакшыраак жазуу боюнча сунуштары бар инструкциялар, документтер жетишсиз.

Этика кодекси жөнүндө эмне айтууга болот?

Журналисттин жалпыга маалымдоо каражаттарын коомдун кызыкчылыгына, адамдын жана жарандын укуктарына зыян келтирип, согушту жана зордук -зомбулукту, расалык, улуттук, сексуалдык, гендердик, аймактык, диний, сексуалдык, социалдык сабырсыздыкты пропагандалоо үчүн колдонууга жол берилбейт.

Дагы башка документтер барбы?

Кыргызстанда гендердик -этикалык кодекс иштелип чыккан, бирок аны азырынча бардык эле маалымат каражаттары колдоно элек. Келгиле, кодексти изилдеп, талкуулайлы – бул журналисттерге жардам береби?

Редакцияда эмне кылуу керек?

Журналисттер үчүн гана эмес, редакторлор үчүн да гендердик сезимталдык боюнча тренингдерди туруктуу негизде өткөрүү зарыл.

Журналисттер жана редакторлор
гендердик оптиканы жакшы
өздөштүрмөйүнчө, алар
гендердик зомбулук, гендердик
теңсиздик жөнүндө кылдат жаза
алышпайт жана гендердик
стереотиптер менен күрөшө
алышпайт.

Редакциялык саясатты жакшыртуу керек

Редакциялык саясат гендердик саясат
боюнча бөлүмдү камтууга тийиш, алар
медианын практикасына жана
булактарына конкреттүү
шилтемелерди камтышы керек.

Гендердик сезимтал журналистиканын стандарттарын сактоо боюнча ЖМКнын мазмунуна ички мониторинг. Мониторинг жүргүзүүдө кандай жагдайларга көңүл буруу керек?

- Материалдарда аялдардын ар кандай ролдордо көрсөтүлүшү.
- Каармандын стереотиптик эмес образы (аялдарды дайыма эненин жана үлгүлүү үй кожойкелеринин ролунда көрсөтүүнүн кажети жок).
- Материалдар аркылуу гендердик теңсиздикке жана стереотиптерге каршы күрөшүү (жок дегенде күчөтпөө жана чагылдырбоо).

«Клооптун» стратегиясы

Аялдардын укуктарынын бузулушуна мониторинг жүргүзүү;

Бул тема боюнча бийлик органдарынын билдирүүлөрүнө жана аракеттерине мониторинг жүргүзүү;

Атактуулардын билдирүүлөрүнө мониторинг жүргүзүү;

Аялдардын өздөрүнүн окялары;

Жаңы фокустар жана маалыматтар менен иштөө;

Феминитивдер.

Аялдардын укуктарынын бузулушуна мониторинг жүргүзүү

Биз чагылдырган аялдардын укуктарынын бузулушунун эң көп көрүнүштөрүнүн бири – бул үй-бүлөлүк зомбулук, анын ичинде адам өлтүрүү.

- Аяпынын копун байпап, үстүнө чакапап суу күйөп кордогон киши кармалды — Сузак пайонү
- Сузакта аяпын корлогон түргүн 15 суткага камапты. Бул окуяга парламент жана өкмөт көнүп бүрдү
- Сузакта күйөөсүнөн корлук көргөн аял тосмо арыз жазлы, бирок тергөө үпанат
- «Мен каякка барам?» Сузакта зомбүлүкка кабылган аяп күйөөсүн бошотүүнү сүранууда
- Сузакта аяпын корлогон киши 2 жылга шарттуу кесилип, сот залынан бошотулду

Аялдарга, жаш балдарга, өспүрүмдөргө карата
зордуктоо;
Никеге мажбурлап туруу үчүн адам уурдоо;
Жумушта, мектепте жана көчөдө ыдык көрсөтүү;
Адамды улутуна, диний ишенимине, майыптыгына
карата дискриминация.

БИЙЛИКТИН АРАКЕТТЕРИНЕ МОНИТОРИНГ ЖҮРГҮЗҮҮ

Кеминде окуучу кыз киши колдуу болду.
Билим берүү министрлиги ата -энелерге
балдарына көз салууга кеңеш берди. Бул
билдирүүдө эмне туура эмес?

Мамлекет тарабынан Виктимблейминг

«Билим берүү жана илим министрлиги балдарды мүмкүн болуучу терс көрүнүштөрдөн коргоо үчүн ата - энелери жайкы каникул үчүрүндө баласына жакшылап көңүл бурүүгө чакырат». - деп айтылат министрликтин маалыматында.

Атактуулардын билдирүүсүнө мониторинг жүргүзүү

Бийликтин билдирүүлөрүнө жана аракеттерине гана эмес, бейформал жетекчилердин билдирүүлөрүнө да көз салуу маанилүү.

Көбүнчө алар үй -бүлөдөгү зомбулукту же аялдардын укуктарын бузууну мыйзамдаштырып, гендердик стереотиптерди же жабырлануучуну үгүттөшөт.

«Келесоосуңар!» Илим Карыпбеков -бүлөлүк зомбулукка аялдарды күнөөлөдү. Бул эмне үчүн туура эмес?

«“Эмне кылам? Балдарым бар, жумуш жок, ата -энем жана бир туугандарым жардам бере алышпайт, тескерисинче жемелешет. “Баарыбыздын башыбыздан өткөн, өтүп кетет, көнүп каласың, кийин антпей калат, колуңа түшөт, бара -бара башкарып каласың... 40 жылдан кийин. Азырынча чыда” дешет... Ушулардын баарына чыдаган ардактуу аялдар, силерге айтарым, баарыңар келесоосуңар! Толук келесоосуңар!» — деп жазган Карыпбеков.

Дааватчы Чотонов балбан кыздарды формасы үчүн
сынга алды. Бул эмнеге туура эмес

«Дээрлик жылаңач, бүт дүйнө алардын
буттарын, фигураларын көрүп турат. Мындай
болбойт. Медаль убада кылышса, баарын
көрсөтүшүм керекпи?» — деп жазды ал
Facebook баракчасына.

Ырчы Анжепика зомбупук үчүн күнөөнү аяплагга олорды. Бул эмне үчүн туура эмес? (спойлер: баары)

«Эркек жыпанаач аяплы көргөнлө ойлоон жакшы жакка бүтүпбайт. Аяпга зорлук -зомбупук көрсөтүүлө. ап кайсып линли карманбасын. ап өзү гана күнөөлүү. Таза кийин оюнлу айт. өзүңдү коргогонду бил», — деп жазган Анжелика.

Аялдардын окуялары

Зачёттун баасы. Славян
университетиндеги
үстөмдүк жана ыктымал
сексуалдык ыды

«Кыз белгиси
кымбат». Кантип
кыргыз кыздарын
«бузулду» деп
уюткарышат»

Эмне үчүн Клоор феминитивдерди колдонот?

Ар кандай кесиптеги айымдардын көрүнүктүү болушуна
мүмкүнчүлүк;

Теңсиздик менен күрөшүүнүн дагы бир жолу.

Редакция: Эмне үчүн биз материалыбызда “юрист” деген
сөздү колдондук

«Здравствуйте, я ваша депутатка». Почему и как
появились феминитивы?

Феминитивдер эмне үчүн жана кантип пайда болгон?

HERO ДаткаЙым

[www.hero -datkayim.kg](http://www.hero-datkayim.kg)

Funded by
the European Union

This publication was produced with the financial support of the European Union. Its contents are the sole responsibility of CSC Danilo Dolci and PA Social Technologies Agency and do not necessarily reflect the views of the European Union.